

Èse de două ori in septemana: **Joi-a** si **Dominica**; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainetate:
„ anu intregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; cate vor fi nefrancate, nuse vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru **anuncie** si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scaziutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pentru una data se anticipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

pe anulu 1875, cu pretiurile si in conditiunile de pana acuma.

Budapesta, in 7/19 fauru 1874.

In absintia Redactorelui mai vertosu din caus'a crizei politice incurcate, nu se scosa ieri foi'a nostra. Apoi intr'adeveru, procesulu crizei ministeriali, care este precum am insemnatu la rondulu nostru — dupa natur'a ei — nunuamui *ministeriale*, ci si de *partita*, si chiar de *sistema*, — a apucatu o cale si a luatu o directiune. intr'unu modu cu totulu ne'ndatenatu.

Firesce, lucrulu s'a incurcatu atunci, candu partit'a asiã numita *deakiana* s'a ingagiatu a vota in totalitatea ei *luarea in consideratiune a bugetului*. Caci prin acest'a ea intr'ega si compacta — a aretatu *incredere* ministeriului *Bitto*!

Acum acestu ministeriu, cu o majoritate compacta imposable — vr'e a se retrage, din motivulu de a face posibilu o alta grupare a partiteloru, o noua formare de majoritate, cu una noua programa.

Ei bine; la acest'a monarchulu, juratu pe constitutiune—dice: *majoritatea v'ostra de pon'aciu—o vedu; cea—noua, formata pre noue base, nu o vedu: formati-o si aretati-mi-o mai antai si precisati acele noue base, si apoi atunci se vorbim despre primirea demisiunei v'ostre si numirea unui nou ministeriu, pe acea noua, mie deplinu noscuta si corespondentia basa.*

Cine pote lua monarchulu in nume de reu acesta pretensiune logica si constitutionale?!

Dar acestu procesu pre acesta cale — este lungu si greu, si de aceea — nime nu pote se prevedea, cum se va lamuri elu pana in fine!

Destulu ca MSA puse conducerea procesulu in man'a d-lui *Bitto*, ministerulu presiedinte din cabinetulu ce sicere dimisiunea; er' despre primirea demisiunei mai nainte d'a se lamuri si regul'a cele atinse mai susu — nu vr'e se anda.

Dlu *Bitto* chiama pe *K. Tisza* acum 8 dile la Viena, unde acest'a fu primitu in audiinta si — cum se suna, dede cele mai misticatorie desluciri in privintia cestiuniloru de statu; er' in privintia celoralte cestiuni — *politice, finantieri*, ba dupa cum atinse „*Reform*“ cea magiara — chiar si *nationali*, s. a. s. a. se fece invoire a se continua consultatiunile lamuritorie aici in Budapesta.

Acum de alalta-ieri aceste consultatiuni au inceputu, si ele decurgu regulatu la locuintia d-lui *Szlavy*, carele atacatu in sanetate, nu pote parasi casa, de curgu intre 7—8 corifei din drept'a si din stang'a, nu sub presiedintia, ci numai in presintia ca martore a d-lui *Bitto*, pentru d'a face despre tote reportu MSale.

Spu seramu, care este scopulu, totusi mai splicamu inca atata, ca — este se se faca din partit'a *deakiana* si cea *tiszaiana* de pana acuma — o partita *gubernamentale pura, pe temeluru nouelorlu satoriri*; dar cum, si candu va succede acest'a? — este o intrebare, la carea astadi nime nu pote se dee unu respunsu — nici macar apropiativu.

Acest'a este stadiulu de astadi alu crizei. —

Alegerea de episcopu.

Aradu in 3/15 fauru 1875.

Ddieu se ajute! Aminu!

Asia credemu, ca lucru mai bunu si cu mai buna intielegere, de multu nu s'a facutu intre noi. Nu ca nu s'ar fi intemplat in totu lucrulu acest'a nici o disonantia, ci — pentru ca fora multa certa sa greutate, in fine cu cea mai buna con-tielegere s'a facutu cea-ce s'a facutu.

Eca decursulu lucrulu pre scurtu. Ceremonile pure bisericesci—n'avemu se le atingemu, caci ele sunt pururia totu acelea.

Destulu ca ieri ser'a se intruni o conferintia, carea curendu se invoi a face o *alegere de proba*, cu acea conditiune, ca minoritatea se se supuna majoritatii, remaundu liberut celoru ce si-ar crede ingreuiata consciintia, la actulu alegerii a da bile albe.

Resultatulu votarii fu, ca 36 se dechiarara pentru *Metianu*, 3 pentru *Popca*, 1 pentru *Papp*, 1 pentru *Belesiu*; er' 13 deputati preotiesci, mai vertosu protopopi, tienendu mai antai intre sine o consultatiune, se abtineru de la votu, aretandu-se nelinisciti in cugetulu loru prin pasirea majoritatii, adeca prin nedesbata asupra *calificatiunei*.

Prin acesta votare alegerea era decisa; caci de parola d-loru deputati. participanti la conferintia, nime nu se potea indoii.

Astfelu sosi astadi la 10 ore siedintia electorala, aflandu adeca pre toti deplinu orientati; astfelu fora nici o impedecare se deschise siedintia, se verificara trei membri nou alesi, se constataru 55 de deputati presenti, si apoi se incepu si fini votarea, se fece scrutiniulu prin metropolitulu presiedinte si sub control'a barbatiloru de *incredere Borlea* si *Cosma*, in care urmare, in aplausulu adunarii intregu se enuncia resultatulu:

Ioane Metianu intrundu 43 de voturi, este alesulu Episcopu alu Aradului, Halmagiului, *lenopolei, Oradei-mari* si alu partiloru banatice annessate!

Nicol. Popca — 1 votu;

Andreiu Papp — 1 votu;

10 bilete albe. —

Despre insufletirea generale — dora nici nu mai este trebuintia d'a aminti; ajunge a spune, ca deja la alu 28-lea votu intrunitu, adeca la atingerea majoritatii absolute, adunarea intr'ega prorupse in eschiamatiunile cele mai viue de „*se traitesca!*“

Toti insa cati nu audisera de conferintia premesra, se intreb'a ca: — *ere cele 10 albe, ce vor se dica?*

Noue ni pare reu de motivulu acestor'a, si mai multu de *interpretarea* ce o da publiculu acestei manifestatiuni a unei parti a clerulu nostru, si inca a aceluia ce se tiene mai bunu si mai cultu, si carele in fapta se areta elu insusi *isolatu* si — *parasitu de turma*. precandu totusi avemu convingerea, ca intentiunea nu a fost rea, ba ca motorii credeau a face unu actu de mare intieptiune!

Hei, hei! Reu, slabu s'au socotitu. Dar — fie

Noi — nu vom se lamurimu incidintele mai de aproape, cu atatu mai pucinu se scotemu nume la lumina; dar atata insemnamu, ca — sunt bine noscute; ca — se scia, cumca preotimea a votatu in *doe*, resp. *trei parti*: 9, si adeca 8 protopopi si unu preotu cu *bile albe*, (caroru a accesu si unu mireanu; 9, si adeca 4 protopopi si 5 preoti cu majoritatea pentru *Metianu*, unu preotu cu

Popca. Fora cele intemplate in conferintia, acest'a nu se potea sci asiã de pozitivu; si acest'a era multu mai bine intre imprejurarile de astadi. —

Dupa proclamata alegere, *Babesiu* se scola si fece o propunere, pentru insarcinarea consistoriului aradanu, ca se se ingrigesca a aduce in curatu prin acte autentice formali, inca nainte de iustalare — *starea averii private si familiari* a nou alesulu Eppu, si a celei diecesane.

Acesta propunere parintele presiedinte metropolitu o socotia de prisosu si — ca pre apartinente la competintia sinodulu eppescu, o combatu cu energia; dar si *Babesiu* si inca unii o sustienura totu cu asemenea energia, anume ca de competintia si detorintia a sinodulu chiar electorala; in care urmare ea si fu primita de sinodu. —

In siedintia continuativa de dupa mediadi se fece si se primi propunerea, ca parintele nou alesu Eppu, (carele la 4 ore sosise si fusese intempinatu de o mare multime, intre manifestatiuni de bucuria) — se fie pofitu in siedintia pentru d'a se dechiarã asupra primirii alegerii; cea-ce urmandu, santia sa la descoperirea resultatulu alegerii prin gur'a Esc. Sale parintelui metropolitu, respunse prin cele mai frumose cuvinte de recunosciintia si prin dechiararea, ca — se supune v'ocei poporulu, carea este vocea proviedintii!

Astfelu se termina acesta parte a actulu de alegere. Remane ca se-si faca oficiulu seu Sinodulu episcopescu, si apoi se se supuna caus'a la aprobarea prenalta, ceea-ce speramu ca va urma curendu, fora pedeci prin sicanerii. —

Budapesta in 12 fauru n. 1875.

Francia — de la desteptarea sa in revolutiunea cea mare la finea veaculu trecut — a facutu multu incercari, pentru de a afla si statori cea mai potrivita forma de guvernare: 15 constitutiuni s'au urmatu un'a pe alt'a de atunci si pana astadi.

Am insemnatu la tempu seu si noi, ca adunarea nationale d in Versalia, la 30 ian. erasi a votatu o constitutiune. Prin acesta constitutiune s'a delaturatu provisoriuulu celu ce implea de grigi nu numai pe poporulu francezu, ci pe tote poporale maltratate si ca atari amice naturali ale Francei, carea prochiamã si lupta pentru egalitate, libertate si fratie-tate. Majoritatea carea a redatu Francei liniscea absolutu necesaria pentru regenerare, a consacratu prin votulu seu Republic'a legale si definitiva in Francia, caci amendamentele lui *Wallon* nu numai implica essistintia forme de guvernare republicanu, dar ele si reguladia continuarea acestei forme.

Tota lumea se intrebã, la resunotu acestui faime, cum s'a potutu compune majoritatea, ce vota constitutiunea republicana, fiindu actuala Adunare nationale — un'a din cele mai monarchiste. Evenimentulu era cu atatu mai ne-explicabile, cu ca mai anu-tiertu, acestasi Adunare respinse propunerea lui *C. Perier*, ce era cu multu mai pucinu favorabile republicaniloru, de ora-ce ca cerea ca forma de guvernare se se statoresca definitivminte numai la 1880.

Astadi este cestiunea luminata. Nici din o parte nu se mai contradice, ca de prima cauza a acestei cuceriri republicane tre-bue se se considere *disciplin'a*, la carea se supanu astadi toti membrii stangei pana la celu din urma omu. Meritul acest'a se atribue apoi lui *Thiers* si *Gambeta*, caci acest'a mediloc, ca stang'a extrema se se apropia de politic'a centrulu stangu, de republicanii

moderati, er' cell'a facu se dispara ne-inorede rea, cu carea se portau pana ucu republicanii moderatia facia de stang'a extrema, de republicanii radicali.

A dou'a cauza, care contribui nu pucinu la compunerea majoritatii de la 30 ian este de o parte *convictiunea* ce si-o castigara multi din drept'a, ca adeca tier'a nu mai pote, nici nu mai voiesce a suferi provisoriuulu celu neliniscitoriu, er' de aci de alta parte apoi *tamera* de iugamfatu Bonapartismu.

Acestea au fost cauzele ce produsera majoritatea de unu votu la 30 ian. si carea mai tardiu se immulti cu *optu*, apoi cu *douedeci* si in urma cu *douesute* de voturi.

De ceriulu, ca acesta majoritate se fie permanenta!

Acestea premitiondu lasamu aci se urme testulu constitutiunii votate la 30 ianuaru 1875:

I. Poterea legelatoria o esserciãa doue camere: Camer'a reprezentativa si Senatul. Camer'a reprezentativa se compune din deputatii alesi prin sufragiulu universale, in iutielelesu dispusetiuniloru legii eleporali. Constituirea Senatulu se statoresce prin o lege speciale.

II. Presiedintele republicei se alege, cu majoritate de voturi, prin Camer'a reprezentativa si Senatu, cari ambele la acestu casu se compun in o Adunare. Elu se alege pe siepte ani si pote fi realesu.

III. Drepturile si detorintiele presiedintelui se reguladia prin punetele 44, 49—57 si 60—66 din constitutiunea de la 1848.

Presiedintele pote, in contielegere cu Senatul, se dissolve Camer'a reprezentativa si nainte de a fi espiratu mandatulu ei.

In acestu casu colegiele alegetorie sunt de a se convocã la alegeri noue celu multu in trei lune de dile.

IV. Ministrii eunt respunsabili solidarmente pentru politic'a generale a guvernulu, pentru faptele loru personali inse sunt respunsabili numai individualmente. Presiedintele republicei este respunsabile numai in cassu de inalta tradare.

V. La devenirea in vacantia a poterii presiedintiali, se aduna camerele numai de catu si puredu la alegere; intr'aceea ministrii esserciãa interimalmente poterea de guvernare. Camerele sunt indreptatite, seu din indemnulu loru seu la iniciativ'a presiedintelui, se enuncie, ca este de a se revede constitutiunea.

Pana la 1880 senguru maresialulu *MacMahon* pote propune revisiunea. Revisiunea se pote aplica si asupra forme de guvernare. Ambele camere si-tienu siedintiele in Versalia.

Punetele constitutiunii de la 1848, cari stau in legatura cu punctulu III. din constitutiunea presente sunt:

„44. Presiedintele trebue se fie nascutu francezu, se fie celu pucinu de 30 de ani si se nu-si fi perditu nici odata calitatea de cetianu francezu.

49. Are dreptulu se presente prin ministrii sei proiepte de legi naintea adunarii nationale. Elu supravighedia si asecura esecutarea legiloru.

50. Elu dispune de poterea armata, inse fora de a pote se o comanda elu insusi candu-va.

51. Nu are dreptu se cededia nici o partecica de pamentu dinu teritoriulu Francei, nici a dissolve ori proroga adunarea nationale, nici a precurma actiunea legiloru, sub nici o forma.

52. In mesagiulu anuale substerne adunarii nationale unu raportu despre starea generale a treburiloru republicei.

53. Elu negotiedia in cestiunile de conventiuni internationale, si le si essecuta acestea. Nici o conventiune de statu inse nu are valoare, daca nu e intarita prin adunarea nationale.

54. Elu vighidia asupra aperiării statului, inse nu pöte începe resbelu fora aprobarea adunării nationale.

55. Dreptulu de agraciare este alu seu, inse nu-lu pöte essere nainte de a fi cercatu opiniunea consiliului de statu. Amnestie generala se potu dá numai pe calea legii. Presiedintulu republicei, ministriloru, precum si tuturoru acelora, cari au fostu judecati prin tribunalulu supremu de statu, pöte sê li dèa gratia numai adunarea nationale.

56. Presiedintulu republicei promulgu legile in numel. natiunii francese.

57. Legile urginti trebuo sê so publice in trei zile. êr cealalte celu multu in trei luni, numerandu-se de la diu'a in carea au fost votate de adunarea nationale.

60. Consiliu poteriloru esterne se acrodi todia la presiedinte.

61. La serbatorile nationale presiedintia e a lui.

62. Locuintia i se dà pe speselo republicei. are o lista civile anualo de 600.000 franci.

63. Resiede unde este adunarea nationale, si numai atunci pöte sê parescesca teritoriulu de pe uscatu alu Republicei, candu lu impoternicesce spre asiâ ceva o lego speciale.

64. Presiedintelo republicei numesce si dimissiuñedia ministrii. Elu denumesce si dimissiuñedia, in consiliulu ministeriale, agentii diplomateci, pe comandantii supremi ai armatei de pe uscatu si de pe mare, prefectii, comandantele supremu a politiei nationale din departementulu Seine, locutiitorii din Algier si din colonie, procurarii generali si pre cealalti amploiatii de rang superioro. Elu denumesce si dimissiuñedia pe amploiatii de statu inferiori, dar la propunerea concernintiloru ministri si sub conditionile statorite prin lege. —

Budapesta, in 15 faurariu n. 1875

Dupa votarea constitutiunii de la 30 ian. Adunarea nationale din Versalia se rogò pana la 11 l. c. pentru de a pregatì in estu-tempu proieptulu de lege asupra constitutiunii Senatului, dupace constitutiunea votata are putere de lege numai dupa votarea legii de constituire a Senatului.

La 11 faurariu se purcesce deci la desbaterea proieptului de lege asupra constitutiunii Senatului. Cu 322 contra 310 voturi s'a adoptatu amendamentulu deputatului din stang'a Pascal Duprat, prin carelo se statorcesce, cã Senatul se compune din membrii alesi chiar dupa aceeași lege, dupa care se alege si membrii Camerei reprezentative.

De aci se vediu, cã totu majoritatea de la 30 ian. este ceea ce dà tonulu in Adunare.

Ce sê vedì inse veneri la 12 faurariu! Dupa ce la desbaterea speciale se votò legea, in sensu republicanu, ca fit respinsa in totalu, la cotirea a dou'a, cu 368 contra 345! Acestu votu fu produsu: prin drept'a extrema, carea se abdicase de la votu la desbaterea speciale; apoi prin intrigele ducelui Broglie din centrulu dreptu, care votase la desbaterea speciale contra amendamentulu Duprat, si in urma, in câtu-va prin nesinceritatea orleanistiloru, cari se aliasera pana acilea cu republicanii — numai pentru a insufã ingrigiri nuantiiloru din drept'a si din tem'a de bonapartisti. Astu-feliu bonapartistiloru mai alesu li succese a sparge majoritatea dela 30 ian.

A contribuitu la compunerea acestui votu si dechiaratiunea ministeriului, cã constituindu-se in Adunare o majoritate noua, presiedintelo Republicei doresce ca ministeriulu sê emane din sinulu acesteia si de aceea ministeriulu actualo va sê dimissiuñedie.

Destulu cã in urm'a acestui evenimente ne-asteptatu, Brisson propuse dissolverea adunării generale, ceea ce se respinse inse cu 407 contra 266 de voturi. Nu s'a potutu deci mediloci dissolverea camerei, dar a urmatu crisea ministeriale.

Presiedintelo insarcenò pre Broglie cu compunerea cabinetulu Incercările acestui-a inse fura desierte, cãci Orleanistii nu voiescu nici de câtu sê intre in unu cabinetu cu bonapartistii, amenintiandu pentru casulu contrariu êrasi prin o coalitiune cu republicanii, cea ce facu si bonapartistii pentru casulu candu ei n'ar fi reprezentatii in ministeriu. In urma urmeloru se pare cã totulu ar fi numai o presiune din partea lui Mac-Mahon, pentru de a face pe republicanii sê retiredie.

Intr'aceea se pregatescu proiepte noue pentru legea de constituire a Senatului a carora rezultatu peste scurtu tempu vom sê-lu cunoscemu. —

Diu Spania scirile ce sosescu de 5-6 zile in cõci — sunt forte triste si ni dovescu, cã Regalitatea lui Alfonso nu are nici farmeculu, nici noroculu, la care se asteptã lumea conservativa.

Armatele regali, ce atãtu de cu curagiu incepusera a naintã, strimtorindu reu pre rebelii carlisti, pona sê ajunga a combato si sparge cuibulu de la Estella, in mai multe locuri fusera ele — fora veste atacate si reu batute de Carlisti; insusi bietulu Rege Alfonso de repetite ori divent in periculu d'a fi prinsu cu ucisu, si numai cu mare neacasu potù scapã cam prin fuga.

Astfelu Regele retornandu la Madrid se intielege cã — nimbulu seu a scapatatu si poporulu se intrêba cã: ce ôre a câscigatu prin tradarea si parasirea Republicei?

Deci pre candu poterile cele mari un'a dupa altu vinu a reconõscesce pre Rege si a-lu fericitã la ocuparea Tronulu, totu atunci nemultiamirea in tiêra cresce infricosiatu! —

La finantieile tierii unguresoi.

Sciindu cã avemu mti de cetitori, cari se interesedia forte multu de starea materiale a patriei, cari cugeta si judeca si — seiu cã, acêsta stare materiale este bas'a p'ogresului si prosperitatii comune, si — este mesur'a cu care singura se pöte mesurã securu valörea si meritulu sistemei si a guvernului de la putere: de ceea ni sentimu de detorintia, pururia a constata in faci'a publiculu nostru cifrele positive, factorii actuali, nenegabili, in acêsta privintia.

Angustulu spaci — ce e dreptu, nu ni iêrta a fi forte speciali; dar credemu cã acêsta pentru scopulu nostru nici nu este absolutu de lipsa. Suntemu convinsi, cã cetitoriloru nostri ajungu si pré ajungu spre orientarea loru, cifrele generali.

Êta ce ni arêta raporturile si datele publicate insusi din partea guvernului, prin chiar foile sale. —

In intregu anulu 1874 tiêra intrêga a incassatu venitu curatu, in cifra rotanda 134 millioñe fl. v. a.

Totu in acela anu s'au cheltuitu 180 millioñe.

Si asiâ adeveratulu, fapteculu deficitu a fost de 54 de millioñe; — cu 21 si diumetate millioñe mai mare de câtu celu preliminatu — de 32½.

Êta deci o adeverintia faptea, eclatante despre ceea-ce noi pururia intonãm, cã — preliminariele si deficitele nostre propose de guvernulu magiaru si statorite de mam elucii sei — sunt numai pe chãrtia adeverate; in fapta ele — pururia sunt — o amagire a lumii, a poporulu, si prin consecintia apoi — o sinamagire a domniloru!

Si — cum ôre s'a nascutu acelu deficitu colosal, peste preliminaru?

Simplu asiâ, cã in decursulu anulu 1874, cu 11,332.000 fl. s'a incassatu mai pucinu, de câtu ce a fost preliminaru, êra cam cu 10 millioñe s'a cheltuitu mai multu.

Si intru acêsta este o regularitate constanta, care de 3-4 ani se observa oblu.

In anulu 1872 s'a incassatu venitu curatu 130 millioñe, — cu 6½ millioñe mai pucinu de câtu erã preliminaru; êr deficitulu a fost — 21 millioñe.

In anulu 1873 s'a adunatu venitu curatu cam 127 millioñe, — cu 21¼ de millioñe sub preliminaru; êr deficitulu a fost — aproape 62 millioñe.

In anulu 1874 s'a adunatu venitu curatu, cum aretaramu mai susu, 134 millioñe, (mai multu de câtu si la 1873 si 1872; firesce prin essecutiunile cele infricosiate,) — cu tôte acestea — sub preliminaru cu aproape 11 millioñe; êr deficitulu a fost — 54 millioñe.

Ei bine; dlu Ghizy si cu ai sei, crede a mai potè stôrce anulu acost'a — inca la 21 de millioñe; adeca pan' la 156 de millioñe venitu curatu!

Dar de unde, pentru Ddieu!! —

Apelu*)

cãtra junimea romana studiösa din Austro-Ungaria.

Numai pucine dintre popörele Europei au avutu a se luptã cu atãtea padece si periciele, intru sustienerea loru ca celu romanu.

Fruñdriindu istoria romana cea scrisa cu lacrimi si sange, trebuo sê stai si sê te miri, cã s'a potutu sustienè acestu poporu.

In decursu aproape de unu mtiã si diumetate de ani, tôte popörele barbare din Oriente, sêu cari atinsora Oriñtele. tôte din repoteri se incercara a nimici sentinel'a Latinismulu in Oriente. Mii si mti de Huni si de Gepidi, de Avari, Bulgari si Magiari, — incercatu-s'au si Gotii, potopu — potopu cu totii, Lesii si Omannii, multi ca nasipulu marii; — dar Romanii totusi n'au peritu, — cãci sunt nepoteritori; cãci sunt filii Romei — eterne!

„Ca o stanca nalta, ce din vervu de munte, Tuna, se rostogolesce, cade, rupe si zdrobesce,“ .. astfelu Romanii porniti din Roma, se luptara pentru essistintia, pentru limb'a si nationalitatea loru. —

Unde-su adi acele orde barbare? — Au peritu, s'au prefacutu sêu au diventu ne-potintiose! La Dunarea de diosu esista inca unu poporu romanu compactu si unu viitoru atralucitu lu astèpta, deca, — si numai deca — si generatiunile si-vor pastrã caracterulu si moral'a in viitoritoriu, si-vor aperã limb'a si nationalitatea romana, precum au facutu gloriosii strabuni ai loru. —

De câtu-va tempu se pare a sufã unu ventu mai linu asup'ã tiereloru de la Dunare; periciele inse inca n'au incetat pentru noi; inamicii seculari ai Romanime — si-au schimbatu numai tactic'a. Scomotulu armeloru a mai incetat, dar in loculu acestora — s'au ivitu alte periciele, dôra si mai ingrigitorie pentru noi. Inamicii nostri nu se mai încerca a ne nimici cu arm'a fisica, prin sabia si focu, dar — au recursu la medilöce mai rafinate, prin o trafica culturale si prin puterea loru de espansiune.

Germanismulu si Russismulu, Magiarismulu si Elinismulu, sunt de presente factorii, ce lucra neobositu la nimicirea poporulu romanu — ca nationalitate de sine, nationalitate politica.

Cu mai multu sêu mai pucinu succesu — toti se încerca a ne contopi si assimilã. Tôte medilöcele posibil se intrebuñtiadia spre acestu scopu, respectivminte pentru impodecarea desvoltãrei nostre nationale.

Ici si colia pare cã ni se facu concessiuni; dar acelea de comunu nu sunt alt'a, decãtu — amagele si — curse ascuise in flori. „Timeo Danaos et dona ferentes,“ — scrie postulu.

O astfelu de cursa, tare ne tememu, este si infiñtiarea unei Universitati in capital'a Bucovine! Precum scimu cu totii, ceea Universitate are sê se eschisivminte germana; prin urmare nu se croiadia ea numai cu scopulu d'a latu cultur'a in Bucovina, ci — precum s'a sprimatu in publicu, fora nici o reserve — ministrulu austriacu de culte, dlu Stremayer, — pentru a latu cultur'a germana in Oriente, cea-ce nu pöte si — de buna sãma nici nu va sê insemne alt'a, de câtu — a germanidã Orientulu!

Deca n'ar fi acêsta, atunci interesele Romaniloru si si ale Ruteniloru — ar fi luate in consideratiune la infiñtiarea Universitatii din Cernãuti, si acêsta cu atãtu mai multu; deörece cele peste trei millioñe de Romani din Austro-Ungaria nu posedu pana astadi nici o scola mai nalta, si apoi Bucovina pe langa aceea cã dupa dreptulu istoricu, solenulu reconoscutu de Imperatã, este tiêra romana, ca totu o data este locuita in mare maiortiate de Romani si de Ruteni, êr nu de Germani!

Apretiuindu noi pre deplinu misiunea Austriei d'a latu cultur'a dar adeverat'a cultura, êr nu germanismulu in Oriente, tocmã; de aceea credemu, cumca infiñtiarea unei Universitatii eschisivminte germane in Bucovina, n'ar coresponde de locu egalei indreptatiri;

*) Admirandu — inteligintia, resolutiunea si seriositatea sublimo intreprinderi a fratiloru din Gratz, nu potemu de câtu a — publicã cu plãcere acestu actu de inciativa si a atrage asup'ã acelu'a atentiunea generale, totu de o data scusandu inatardiarea prin lips'a de spatiu. — Red.

si asteptãriloru natiunei romane din Austria. O astfelu de Universitate n'ar avè numai nobilulu scopu d'a latu cultur'a, ci de a latu mai multu directiunea germana in Oriente; de a germanidã Bucovina, si apoi succisivminte tieril'a vecina; de a servi ca unu pionieru puternicu — nice nu alu Austriei, ci — alu Germaniei celei mari, tocmã antagono Austriei, ca patriei a popöraloru egalmente indreptãtite, — conlucrandu la realiasarea massimei lui Fichte: „Deutschland bis zum schwarzen Meer,“ si prin urmare la nimicirea poporulu romanu, ca atare si ca natiune.

Fiindu patrunda de aceste ingrigiri colon'a romana din Gratz, la initiatiu'a junime studiöse a tienutu o adunare, in carea s'a decisu in unanimitate, a se conlucrà si agitã din repoteri, prin medilöce morali, legali si leiali, ca la infiñtiandu'a Universitate din Cernãuti, limb'a romãni sê se considerata in asemenea mesura ca sê cea germana; spre acestu scopu a se petitionã — in acestu sensu, la Diet'a Austriaca, a se recurge la metropolitulu Bendella, pentru intervenire, eventualminte si la Maestatesi Si Imperatulu si Regels.

Cu aceste afaceri s'a incredintiatu subsemnatulu comitatu.

Suntemu deci asiã de liberi, a apelã cãtra toti barbatii competinti si de infiñtia ai natiunei romane, ca sê binevoiesca a ni dà mana de ajutoriu intru ajungerea numitulu scopu; cãci dupa parerea nostru, acuma ar fi momentulu celu nimeritu, acuma ocaziunea cea mai buna, ca sê ajungemu si noi la o Universitate, care intrãdeveru sê fie si a nõstra. Specialminte tenoreme romana studiösa din Viena, Cernãuti, Budapesta, Clusiu etc. prin acêsta se provoca si rögã, a se insoci cu noi, a intreprinde asemenea pasi la locurile competinti, mai antaia de tôte — a se pune cu noi in contielegere in acêsta cestiune!

Confratii nostri Vienesi ar contribut multu spre inaintarea causoi, deca ar alege si ei din medilöculoru unu Comitatu, care ar fi sê se fia celu centrale, care sê primescu petitiunile din provinciã, si apoi sê ingagiedie — in casu de lipsa pe vr'unu ablegatu nationale, pentru subternerea loru la senatulu imperiale-austriacu si recomandarea loru cãtra guvernulu imperiale.

Gratz, in ianuariu 1875.

Dr. Demetriu Balas de Lissa, mp.

A. Diaconescu, mp.

G. At. Orescu, mp.

Diet'a Ungariei.

In siedintia de veneri, la 5 l. c. dupa cele formali se presenta mai multe petitiunii ce se strametü la comisiunea de petitiuni.

Urma ordinea de di: continuarea desbaterii generali asupra proieptulu de bugetu pro 1875.

A. Zichy ce pronuncia pentru primirea proieptulu de bugetu ca base la desbaterea speciale, accentuandu apoi cã multele atacuri si inviñiri ce se feceru pana acã regimulu actualo, nu sunt tôte basate; de aceea reflecta pe cei ce ambla sê surupe ministeriulu, sê fie cu luare-aminte, cã acestu regimu inca a lãtu unele iniciative si va mai luã, la tota intemplarea, pentru a scapã tier'a din neacasu, dar nu se pöte face asiã ceva numai de câtu nici prin regimulu actualo, nici prin ori care altulu.

B. Solymossy si-sprime dorintia de a se grupã partitele din nou, dupa principio; ataca pactulu dualisticu, acusa pe ministrulu de finantie cã ar fi prè negligente, de-öra-ce nu a medilöcitu redicarea bancoi nationale, si se pronuncia contra proieptulu din cestiune.

C. Kerkapolyi partenesce peste totu proieptelo lui Ghiozy, aretandu cã numei pe calea desemnata de acêsta se pöte restabili ecilibriulu in cas'a statulu. Dupa acestea reflecta, cã la bunastarea cassei statulu se recere economisarea nu numai din partea acestuia, ci si din a sengurateceloru; apoi se incerca a documentã, cã pusetiunea de astadi inca nu e de desperatu, de öra-ce — desi potiñtia de a plati dãrile e debilitata, totusi tier'a are putere mare de productiune, ceea ce trebuo sê insufle sperantia fie-cui. Polemisedia apoi cu Lonyai, aretandu cã relele de astadi nu se datedia din tempulu mai nou, ci ele in mare parte provinu din gresielele comise in primii trei ani de guvernare de la 67. In urma cochetedia cu Tisza si doresce, ca sê se delature

ori ce diferinție de principii ce nu-su la orihinea dilei si să se concentre toate puterile pentru a esecuta planurile ce-su la ordinea dilei si in cari se vedu a fi uniti toti adevărații patrioți.

L. Porényi învinue pe Kerkápolyi că sub elu, ca ministru de finanții, s'au comis cele mai mari și daunătioase greșele în finanțele țării, de ora ce elu atun i n'a predicatu economisare, ci a forțiatu multime de sepe prin argumentu, că statele de cultura au mari trebuințe. După aceste — dest membru alu partidei deakiane — se pronunța contra primirii proiectului de bugetu prezente ca base la desbaterea specială; căci primirea ar denotă votu de încredere față de regimulu actualu, încredere înse nu pote să-i dbe nemene, de ora-ce nu dă probe că s'ar nisut să delature nu numai reu'a, ci totu odată și daunătioasă politica de pana aci. Critica apoi intrăga sistem'a de guvernare și arătă, că lipsește din toate institutiunile de pan' aci și cea mai mică urma de practicitate. Înțona defepetele și apoi insira daunele provenite din administrarea cea rea a justiției și a lucrurilor publice.

Reflecta apoi la ruina comerciuului și a industriei și accentua că mai multu pondu s'a pus pe redicarea de bulevard. În urma apeledii la toti patrioții din Dieta și îi invita a nu votă acestui regimu bugetulu, căci ar fi nu numai daunătiosu, dar și peccatu a-lu mai sustiené la putere. În urma constată, că parțit'a guvernamentale le a sustienut'o pan' aci numai numelu lui Deák, astăzi înse ea numera abia la 60 de membri și asiă nu mai are dreptu de esistență; deci recomanda constituirea de partide noue, conduse de principii salvătoriae, și acest'a să se temple nu numai în Dieta, ci și în publicu peste totu.

V. Totk cere a resfrange atacurile contra sistemii de guvernare și înțona că prin denumirea ampoliat'orulu administrationali nu s'ar ajunge ceva mai practic și mai bunu, de ora ce totu din coi ce su aci ampoliat' s'ar și denunși. În urma apora si redica benefeceriile pactului dualisticu, și apoi si-sprime dorința de a se poté formá partide noue în Dieta. La fine primesece proceptulu de sub întrebare ca base la desbaterea specială. —

Siedința se redica.

În siedința de sambata, la 6 l. c. după cele formali se presenta o petitiune oficială a lui A. Mustaydnaszky contra lui V. Babesiu, prin care se cere estradarea acestui-a pentru a i se intentá procesu de presă, din caus'a atacurilor ce se fecera comitelui Ivascovleiu, prin o corespundința publicată în „Albina“ din anulu trecut.

Se stradă comisiunii de imunitate pentru opinare și referare.

Se presenta mai multe petitiuni cese strametu comisiunii de petitiuni.

Urma ordinea de di: pertraptarea petitiunilor din seri'a 59.

Raportulu comisiunii de petitiuni se primesece.

Urma alu doile obiectu alu ordinii de di: continuarea desbaterei generale asupra proiectului de bugetu pro 1875.

M. Jókai re-improspeta unu svatu a lui S. Szécseny, ce-lu dede consăngeniloru sei cu ocaziunea deschiderii unei colepte pentru acoperirea deficitulu de la teatrulu nationale magiaru, și care consiliu suna: „Vi trametu 1000 de florenți și unu svatu bunu: nu spesati mai multu de câtu vi-su venitele.“ De aci trece și arătă că Ungaria, pentru a jucá o rola în statele de civilizatiune, a spesatu mai multu de câtu câte venite a avutu, forca să se fie avutu ceva folosu de aici. Recunóșce că acesta vina cade asupra tuturor patitelor, dar doarece ca să se delature relele și de aceea va se votedie bugetu numai acelui regimu, care va se guverne după o alta sistemă, mai buna.

Accentua că armat'a comună și hovedii trebuie sustienuti, înse trebuie redusu tempulu de servitiu; arătă apoi că din aploiatii peste totu ar trebui dimissionati cu gramad'a, căci chiar multimea loru impedea iutimea în masin'a statului, de ora ce mai toate afacerile trecu câte prin o suta de mani. În urma reflecta, că Austria explotedia mai toate venitele Ungariei, și de aci învinue regimulu că nu e mai îngrățitoru de bunastarea statului. Astu-feliu se pronunța contra primirii bugetului

in generale, de ora ce regimulu actualu nu vedece a voi să se lase de sistem'a cea rea de guvernare de astăzi. —

M. Úrményi și N. Ébser se pronunța pentru primirea bugetului în enerale, ér S. Potay cere respingerea lui.

L. Mocsáry reflecta lui Tisza, că dacă înceta a luptá contra pactului de la 67, atunci si-a nimeritu principiulu fundamentale alu partidei sale. După aceea înțona, că Ungarei nu pôte să scape de reu pana candu va mai sustá pactulu de la 67, de ora ce greutățile ce se impun Ungariei prin acestu pactu, i pestreco puterile; de aceea nici nu pôte fi vorba de redicarea dărilor, candu se vede că si cele de pan' aci nu le potu plăti cetățenii. În fine se pronunța contra primirii bugetului. —

În siedința casei reprezentative de luni, 8 l. c. după cele formali urma ordinea de di: continuarea desbaterei generale asupra proiectului de bugetu pro 1875.

Ministru-presiedinte S. Bittó reflecta, că învinuirile ce se fecera regimului în decursulu desbaterei asupra bugetului sunt cu totul lipsite de base, de ora ce regimulu este gat'a cu proiecte de reformare și de activitate în mai multe direptiuni, înse doarece a pasit cu ele înainte Dietei după ce prin votarea bugetului va ave tempu liniștitu și liberu de necasuri financiali momentani. Asiă imparțiosce că s'au facutu lucrările preparative pentru reformarea sistemii de guvernare, pe basea principielor de decentralizare; asemenea se lucra pentru redicarea banței nationali, înse nu se pôte ajunge la deslegarea costuniei numai de câtu, căci mai antaiu trebuie regulata valut'a, ceea ce se pôte numai în contielegerea cu cealalta parte a monarchiei.

Ce se tiene de învinuirea că regimulu n'ar fi eseciatu destula influința la votarea bugetului comunu, respunde că s'a facutu câtu s'a potutu; a cere înse micșorarea speselor pentru armata, în unu timpu candu toate statele Europei cerca din respoteri a se armá, acest'a nu se pôte. În urma constată, că regimulu puredie după o programă fixată în restabilirea ecilibrului în cass'a statului. Astu-feliu doarece mai antaiu delaturarea lipselor financiali acute, pentru de a castigá tempu liberu să se apuce de reforme radicali; apoi vor se urme proiectele de reforme în administratiune și justitiă și cele pentru întrebunțierea potrivita a bunurilor statului și peste totu pentru redicarea potinției cetățenilor de a solvi dările.

În fine recomanda primirea bugetului, și a proiectelor de dare, înțonandu că bugetu trebuie să se votedie, ér acoperirea deficitulu se pote ajunge ori numai prin dări noue, ori prin împrumutu, ceea ce nu pote duce la bine. —

E. Horn sustiene, că regimulu a comissu forte multe greșele și a fost neglijent în multe privințe, recunóșce înse că crutiările în administratiune — dacă e vorba să fie Ungaria statu civilizatu — potu să fie numai asiă de ne-insemnate, în câtu nu se pôte așteptá prin ele nici decâtu delaturarea reului actualu. După aceste învinue regimulu pentru ne-economisare la căile ferate și la toate întreprinderile, și accentua desconsiderarea din partea regimului atâtu a industriei câtu și a comerțului, precum și întardiarea nejustificăvora de redicării banței nationali. În urm'a acest'a si-sprime ne-increderea față de regimu și cere apoi respingerea proiectului de bugetu. —

Siedința se redica. —

În siedința casei reprezentative de marți, 9 l. c. după cele formali urma ordinea de di: continuarea desbaterei generale asupra proiectului de bugetu pro 75.

Primulu vorbitoriu e I. Paczolay. Elu permite că n'a studiatu din de ajunsu proiectulu de bugetu, dar — avendu încredere în regimulu actualu, lu-primesece de base la desbaterea specială. Se acupă apoi de scarmenă pe M. Lonyai, cercandu a arătă, că acest'a a causatu forte mari daune materiali țării, de ora ce candu a fost elu la putere s'au pregătitu cele mai multe proiecte de concessiuni, ce casianura cutrierarea și destramarea casei statului. — După aceste se îndreptă contra c. Tisza, scremendu să demustre năntea lunei — ce se vede că Paczolay o tiene de

orbita — că regimulu de la 67 în cōca au făcutu forte multu pentru redicarea spirituale și materiale a țării, de ora ce au redicatu multime de școli și au pus în viață nu puțin investitiuni, de aci se sfarma să deduca că cetățenii sunt de vina, prin nepăsarea și negrigința lor, dacă nisunțiile regimelor de la 67 pana astăzi n'au adusu fructele intenționate. În urma salută pe Tisza, petrunsu de cea mai via plăcere, că — desi tardiu și numai după ce țăr'a l'a constrinsu prin opiniunea publică, pronunțiată cu ocaziunea alegerilor pentru două periode legale — totuși și-a venit în ori și s'a resolutu a se alaturá vederiloru majorității, de a cercá adăca crearea fericii Ungariei pe basea pactului de la 67.

Contele M. Lonyay reflecta la atacurile ce i se fecera prin ante-vorbitoriu Paczolay, arătandu, că sub tempulu participării sale în ministeriu s'au votatu și proiectatu concessiuni de cele favorabili său celu puțin nu multu daunătiosu pentru finanțele țării. Totu de odată respinge și recriminaciunile adresate lui Tisza, căci numai recunóștința merita ce se aci abstrage de la continuare luptei pe basea principielor opozitionali articolului XII din 67 — atunci, candu e necesitate de concentrare a tuturor puterilor, pentru a scapá țăr'a de pericle ce o amenința cu perire.

C. Ghiczy luă în urm'a acestor cuvintulu și vorbit peste două ore. Elu oritisiă forte fundamentalu și arătă nepracticitatea esecutării programelor lui Sanyey, Lonyai, Tisza etc. relative la restabilirea ecilibrului în cass'a statului. Astu-feliu arătă, că economisările ce se intenționedie prin reducerea speselor, nu potu se produce decâtu daune administratiunii, de ora ce astăzi este o administrare nedepedinte în Ungaria, nu înse că înainte de 67 o guvernare provincială, dependente de la ministeriu din Viena, și asiă se recere aci unu personalu mai mare de câtu antaiu. După aceste desfășura că în privința restaurării financiale peste totu existe între barbatii frunțasi ai parlamentului mari divergențe de proceduri, cari înse s'ar poté compune în urm'a urmelor în două direptiuni opuse: unii dorescu să se redice momentan dările directe, pentru de a se castigá tempu, liberu de grigie financiale la momentu, și asiă a poté puredie în linișcă la introducerea reformelor și institutiunilor ce au a mari venitele statului fora a îngreni pe cetățeni, și a redică potința acestor'a de a plăti dările; alții dorescu să se ajute la momentu prin împrumute și prin introducerea de dări indirecte și să se cercé apoi numai de câtu a se pune în viață reformele și institutiunile ce vor se întarșca bunăstarea poporului, ér dările directe să se urce mai pe urma.

C. Ghiczy nu pôte nici decâtu parțenii politică din urma, căci cass'a statului reclama ajutoru momentanu, ce se pôte ajunge numai prin dări directe ca mai secure, ori prin împrumute. Cesteia din urma înse se vede că au ruinatu țăr'a și de aceea trebuie încunjurate. Ce se tiene apoi de dările indirecte, aceste sunt asupritorie mai alesu pentru populu seracu și astu-feliu pre nedrepte; de aceea elu pôte parțenii numai dările directe ce le propose, căci prin aceste se îngreuna mai multu cei avuti. Aci apoi accentua, că bani, la tota întemplantă, trebuie procurati la momentu în cass'a statului, de ora ce numai fiindu departată grig'ă de lipsle momentane, se pôte cugetá si lucrá seriosu la regularea financiarilor. În urma dechiară, că elu a intratu în ministeriu nu din ambiție și nu pe deplinu convinsu, că va scapá țăr'a din nevoi, ci din împrejurarea că nu se aflara puteri mai tonece și abili, cari să aiba curagiulu a-si pune în jocu reputatiunea și a se face neposibili în viitoriu, — prin întreprinderea de a esecutá unu lucru, pre langa care erá mai multu probabilitate de nesuccedere, decâtu de resolvere fericită. Reflecta aci apoi că elu afla mautiere numai în primirea proiectelor sale financiale; de aceea le recomanda de nou.

Siedința se redica. —

Desbaterea generală asupra proiectului de bugetu pro 1875 s'a continuatu înca în siedințele de mercuri, 10 l. c. și de joi, 11 l. c. Numerulu oratoriloru prenotati erá înca mare, dar parinții patriei și-perdura paciint'a de a mai ascultá. Astu-feliu a urmatu, că

mai toti cei ce voira a-si spune vaintea țării vederile lor în obiectulu din estiatune, prin împrejurarea ast'a fusora îndemnatu a recede de la cuvintu. Întra acestia furá el deputatiu nationali, Milețici, Babesiu și Costici, cari se pronunțiară în scurtu ca aderinti ai principielor dezvoltate de Politu.

La urma în siedința de joi s'a pus la votu proiectulu de bugetu, care s'a și primitu de base la desdaterea specială cu o majoritate forte însemnata.

Cu toate aceste ministru-presiedinte se școlă și rōga pe parinții patriei, ca să-si intrerupa și amene consultările pe câtu-va tempu, căci guvernulu se afla îndemnatu a asterne Majestății sale unu raportu despre situatziunea prezente a țării și a partidelor din Dieta; dechiară apoi că prin acest'a ministerulu intenționedia a delaturá ori ce pedeca, ce s'ar opune încercăriloru patriotice de a se compune o partita tare și solidaria, carea — abstragendu de la opuzitiunea contra a orice cestiu cu nu-su la ordinea dilei — se spriginēca unu guvernul esitu din si nulu ei.

Astu-feliu s'a prorogatu Diet'a pe tempu nedeterminatu și s'a deschisu crisa ministeriale. —

Gratz, 30 ian. 1875.

Jun'a societate literaria a colonei romane d'aci „Sentinela“ romăna, înființiată în 1/13 ian. 1874, s'a organizatu acum definitiviminte pe basea statutelor de curundu aprobate prin guvernul. De oficianți ai societății s'au alesu: G. A. Orescu presiedinte; I. Panaea vice-pres. A. Diaconu secretariu, și G. Ardeleanu cassariu.

Societatea noastră este compusă mai cu sēma din studenți dela universitate, tehnici, și academi'a comercială; apoi din doctorandi și doctori, ce potrecu prin Gratz pentru a dapuna ultimele esamene seu pentru a practicá, — peste totu din Romani de prin toate tenuterile Daciei cis- și transcarpatine, ce — atrași de bunele școli superioari d'aci, apoi de frumseti'a naturei, s'au concentratu în pictorēșcă, sanetōs'a și romantică capitala stiriană.

Scopulu societății noastre este literariu-socialu, precum și ajutorarea membriloru seraci. Ea tiene de două ori pe luna siedințe, în cari se cetescu disertatiuni, se tienu discursuri științifice-literarie, declamatiuni, și se canta de catra corulu vocalu ardeleanu.

Bas'a unei bibliotecă s'a pus de joi în anulu trecut, ér în anulu prezente bibliotec'a s'a îmulțitu, desl — nu chiar în cea mesura, precum s'ar dorit: caus'a este, căci societatea noastră este avisată numai la denunțiu din partea membriloru sei și la modestele contribuiri lunare ale acestora.

Pana astăzi, jun'a noastră societate n'a fostu atâtu de conoșcută, câtu se aiba fericită a fi ajutorată și spriginată mai cu de adinsulu din partea onorabilei publicu romanu; ni vom dá înse însuși't'a a corespunde chiamării noastre și asiă sperămu că vom si întemplantă în publiculu romanu spriginulu necesariu.

Primulu gratis diuariale: Albina, Trompet'a Carpatiloru, Orientulu latinu, Transilvania, Convorbiri literarie, Poporulu, Semanatorulu, Gur'a satului, Cocosiu roșiu, și la începutu înca unele. Aci însiratele pre stinabile redactiuni sunt regate deci a primii din partea noastră cea mai caldorōșă mulțimă, rogandu-le totu odată, a ne țienē si pe viitoriu în acestasi favoru.

Toate diarele, și ori ce privescu societatea, rogămu a ni se adresa: „Gratz, Cafē am botanischen Garten.“

G. A. Orescu, A. Diaconu,
presiedinte. secretariu.

Oradea-mare, 7 febr. 1875.

Referitoriu la asiă classatulu „Scandalu“, întemplantu în Oradea-mare cu ocaziunea deschiderii solene a Societății de lectură, — după ce au luat notitia mai toate foile, unele în unu feliu, altele erasi într'altulu, forca înse a se denotá fidelu fontan'a și împrejurările de nascere a acestei întemplantă, — subînsemnatii, ca membri ai societății, ne siemțimu îndetorati a dá o desluțire și a clarificá lucrulu, pentru ca publiculu romanu să pōta judecá faptulu după meritu.

Ėta aci deci pe scurtu istoriculu societății de la începutulu anului curinte, cu evenimentele cele mai principali, cari au datu ans'a la escarea scandalului din estiatune:

Societatea — prochiimă de conducătoriu alu ei — la începutulu anului scolasticu curinte — pe fostulu redactoru alu diuarului „Patri'a“, Dlu Franciscu V. Olteanu. Acest'a, după ce obtienē aprobarea dela forarile competinți, si-a și ocupatu postulu și începū funcțiunea de atarele.

Primele siedințințe fusera conduse fora comotu, spre multumiroa generală; înse

